

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Külmissziói
melléklettel

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2010. szeptember

- Zsid 3, 7-8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Jánosa Attila (ev. lelkész, Győr)

A hónap igéje: Az is Isten ajándéka, hogy az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából. (Préd 3,13)

Véget ért a nyár, a szabadságolások időszakára. Ki új tanévet, új munkáévet kezd, a pihenés után ismét nekivág az éppen előtte álló feladatnak.

Furcsa az ember viszonya a munkához: se vele, se nélküle kapcsolat ez. Akinek nincs munkája, annak az a problémája, akinek van, annak meg az. De tény, hogy az éber állapotban töltött időnk nagy részét munkával töltjük.

Napjaink struktúráját a munkánk teremti meg.

A Szentírásban találunk példát a munka átkozott voltára. Így szól az Úr a bűnbe esett emberhez: „legyen a föld átkozott miattad,

fáradsággal élj belőle egész életedben! Tővist és bogáncsot hajt neked, és a mező növényét eszed.” (1Móz 17-18) És íme, az ellenpélda, a havi igénk. A munka és eredménye – a munka gyümölcseinek élvezete – Isten áldása és ajándéka. Amiképpen az ember egyszerre képes igaz és bűnös lenni, úgy az ember munkája is lehet akár átok, akár áldás. Vajon min múlik, hogy éppen melyik lesz? Vajon mit tehetek, hogy áldás fakadjon abból, amit nekem kell elvégez-nem?

Az embert a munka tette emberré – mondja a filozófus. De sosem olvastuk, hogy Jézus dolgozott volna. Az ég madarai sem dolgoznak, a mező liliomai sem, mégis kiteljesedett létet élnek.

A munka, a szó – abban az értelmében, ahogy mi használjuk – nem régóta létezik. Az ipari termelés létrejöttének idejében született. Ezt megelőzően nem volt kérdés, hogy mi lesz a gyerekből. Kicsi korától ott volt a szülője mellett, és őt utánozta, neki segített. Abba az életformába tanult bele, amit a szülője élt. Nem volt külön munkahelye, munkaköre, és persze munkabére sem. Lusta lehetett ugyan, de „munkanélküli” soha. Elfáradt és pihent, de ehhez sosem

kellott „szabadságra” mennie. Létezése és napi tevékenysége egy volt, mint a mező liliomainak a tündöklés vagy az ég madarainak a repdesés. Az éhség is hajtotta, de vadászat, halászat vagy a gyűjtögetés szenvedélye is tette indította. Kultikus hangszerek, énekek és táncok hevítették még lobogóbbra a szenvedély tüzét. A kellelten, félelemmel teli vadász az életével játszott. A kezét az eke szarvára tevő, de közben hátrafelé tekintő földműves alkalmatlanná, megvetés tárgyává lett. A közösség sem türtte meg az ilyet. A szorgos, dolgozó embernek pedig becsülete volt.

Jézus nem dolgozott, hanem odaadta magát. Az igazi munka az, amit önátadással végeznek. Valahogy egymásra talál benne a munka és az ember. Eppen nekem való munka, és éppen hozzám való ember. Úgy, mint a párkapcsolatban. Ez a viszony is önátadáson alapul. És amikor az ember át tudja adni magát, akkor ebből az odaadásból, ebből az egyesülésből mindig valami nagyszerű jön létre. Ez nem is munka, hanem önfeledt játék, élvezet. Valami, aminek mindenki a nyertesévé válik. Senki nem akar csodát tenni, mégis csoda történik. Az ember nem öröklődik. Mégis benne van teljesen. Szívügy kell, hogy legyen a munka!

Sokszor joggal félünk az odaadástól. Nem is az odaadástól, inkább az elutasítás fenyegetésétől. Tanítók és tanárok, munkál-tatók felelőssége az, hogy nem veszik észre, amikor valakinek a munkáját elutasítják, vagy nem becsülik meg kellőképpen. Ekkor magát az embert utasítják el. (Jézus még a nyilvánvaló bűnösrel sem tette ezt.) Ebből ugyanis mindig nagy baj lesz. Ennek pedig nemcsak elutasított lelkek, hanem munkahelyi közösségek, szervezetek is kárát látják. Végző soron mindannyian sérülünk, mérge-ződünk, és sajnos „hiába fáradoznak az épít-

tők”. Nyüzsgés talán lehet belőle, de növekedés és élet nem.

A növények klímához kötött életet élnek. Bár próbálkozhatunk a szobában datolyapálma nevelésével, nem számíthatunk rá, hogy gyümölcsöt szedhetünk róla. A nyírfát is hiába próbálnánk megtelepíteni sivatagi tájakon. Ez természetes nekünk. Ugyanígy természetesnek kellene lenni annak, hogy egy munkahelynek is klímája van. Nem megfelelő klíma esetén a munka robottá lesz, a szervezet zárttá és merevvé, alkalmatlanná képtelenné válik, elöregszik. Talán még nő is egy ideig, mint a szobába zárt pálma, de virágra és gyümölcsre nem lehet számítani. A gályarabokat már régen leváltották a sokkal hatékonyabb motorokkal. A munkahelyi „gályázás” nem embernek való. De érdekes, hogy még ma is létezik.

Ahhoz, hogy a munka gyümölcsöző legyen, megfelelő klímát kell teremteni: bizalommal telít, nyíltat, őszintét, elfogadót, megértőt, segítőt, befogadót, megbocsátót. Olyat, amiről Jézus szól, mikor arra hívja fel tanítványait: Arról ismerjen meg titeket a világ, hogy egymást szerettetek!

Vigyázzunk egymásra! Amennyire rajtunk múlik, teremtsünk, vagy óvjuk meg a megfelelő munkahelyi klímát! Óvjuk egymás szívét, hogy mindenki beleadhassa munkájába azt, ami van. Ha pedig valakiről úgy véljük: ő talán nem adott bele mindent, akkor vádask helyett mindig magunkba tekintsünk először: Kell-e félténie magát valamitől? Netán nem kell-e joggal félténie a szívét éppen tőlem, a munkatárstól, a főnöktől, a tanítótól? Felszabadítom-e önátadásra a rám bízottakat, a társakat? Vagy szárnyat nyesegetek, és bezárkózik tőlem minden virág?

Isten ajándéka, a Lélek gyümölcse, ha a közelünkben kinyílnak az emberek. Milyen igaz, hogy az is Isten ajándéka, hogy az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából, mert a kiteljesedésre mindenki biztatja, és segítségére van. Az így végzett munkától él, terem, növekedik és gazdago-dik az egyén, a közösség és a nemzet.

Jó munkát! Boldog és eredményekben gazdag új munkáévet!

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület főbb információi, eseményei

- Bőrcs, 2010. szeptember 19. vasárnap – 50 éves a templom

A bőrcsi evangélikus templom felszentelésének 50. évfordulójára alkalmából ad hálát a gyülekezet szeptember 19-én, vasárnap. A 15 órákor kezdődő alkalom szolgálatát Ittész János püspök végzi.

További információ Takács Eszter lelkésztől kérhető a 20/824-8091 telefonszámon.

- Ágfalva, 2010. szeptember 25. szombat – lelkésziktatás

Ágfalva és Sopronbátfalva gyülekezetei lelkészükké választották Heinrichs Eszter és Michael Heinrichs lelkészeket. Ünnepléses beiktatásuk istentisztelet keretében lesz az ágfalvai evangélikus templomban szeptember 25-én 14 órákor. Az iktatás szolgálatát Gabnai Sándor esperes végzi.

További információ Heinrichs Eszter lelkésztől kérhető a 20/824-2611 telefonszámon.

- Kajárpec, 2010. szeptember 25. szombat – lelkésziktatás

A kajárpecsi evangélikus gyülekezet megválasztott lelkészét, Smidéliusz Andrászt ünnepi istentisztelet keretében iktatja be hivatalába Kiss Miklós esperes. Az alkalom a kajárpecsi evangélikus templomban szeptember 25-én 14 órákor kezdődik.

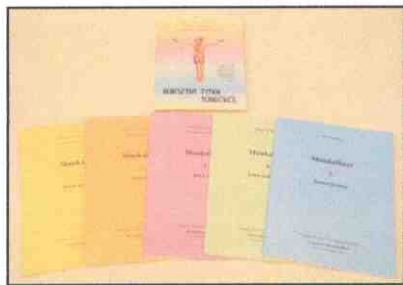
További információ Smidéliusz András lelkésztől kérhető a 20/824-8991 telefonszámon.

- Ágfalva, 2010. szeptember 26. vasárnap – 225 éves a templom

Az ágfalvai evangélikus templom felszentelésének 225. évfordulójára alkalmából ad hálát a gyülekezet szeptember 26-án, vasárnap. A 10 órákor kezdődő alkalom szolgálatát Ittész János püspök végzi.

További információ Heinrichs Eszter lelkésztől kérhető a 20/824-2611 telefonszámon.

HITTANKÖNYVSOROZAT A GYŰLEKEZETI ÉS SZÓRVÁNYHITOKTATÁS SZÁMÁRA

Szeretettel értesítjük a gyülekezeteket és a hitoktatókat, hogy a **Kezserzfa titka tündököl** című bibliai olvasókönyvet és a hozzá tartozó munkafüzeteket az 1–5. osztályosok számára, illetve a **Krisztus népe Isten nagy csodája** című egyházismereti tankönyvet és munkafüzetét a 6. osztályosok számára megrendelhetik a kiadónál, a veszprémi lelkészi hivatalban (8200 Veszprém Kossuth L. u. 4. Tel: 88/421-618), vagy megvásárolhatják és megrendelhetik őket a Luther Kiadónál, valamint a Budapest Deák téri Huszár Gál papír- és könyvesboltban.

A kiadványok árai a kiadónál: olvasókönyv, 1–5. oszt. 980 Ft, egyházismereti könyv, 6. oszt. 380 Ft, munkafüzet, 1. 2. 3. oszt. 380 Ft, munkafüzet, 4. 5. oszt. 480 Ft, munkafüzet, 6. oszt. 380 Ft. Útmutató az oktató számára 380 Ft.

Örömmel adjuk hírül, hogy tavalyi ígéretünknek megfelelően a hittankönyvsorozat új egységgel bővült! A sorozat 7. része az egyetemes és hazai egyháztörténetet dolgozza fel 28 egységben. A könyv: 380 Ft; a munkafüzet 380 Ft a kiadónál.

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület elnöksége és a szervezők szeretettel hívnak és várnak mindenkit az egyházkerület jubileumi, 10. pedagógus-csendesnapjára 2010. október 8–9-én Sopronba.

Vendéglátó az *Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola*. A csendesnap témája: „**Jelek körülöttünk és bennünk**”, amelyről az egyes szakterületek képviselői tartanak előadást, ezen kívül a szervezők színvonalas kulturális és tartalmas lelki programról is gondoskodnak.

A részletes programot és a jelentkezési lapokat szeptemberben minden oktatási intézményünkbe és az egyházkerület minden lelkészi hivatalába eljuttatjuk.

Jelentkezni az iskola címén (9400 Sopron, Deák tér 51.

Tel: 20/824-6050), valamint a

pedagoguscsendesnap@eotvos.sopron.hu e-mail címen lehet.

Szeretettel hívjuk minden érdeklődő testvérünket a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület egyházközségi elnökségeinek konferenciája és munkatársképző napja összevont alkalmára, amelyet ÉRTÉKTEREMTÉS, ÉRTÉKMEGŐRZÉS címmel

Révfülöpon 2010. szeptember 17–18-án
az Ordass Lajos Oktatási Központban tartunk.

Program:

Péntek:

- 18.00 – Vacsora
- 19.00 – A konferencia megnyitása, bemutatkozás
- 19.30 – „Hallelúja Banda” – árvizkárosult felsőszolcjai gyerekek Órimagyarósdon (Rostáné Piri Magda)
- 20.00 – A püspökválasztás menetrendje (Kissné Kárász Rózsa, a jelölőbizottság elnöke)
- 20.30 – Fórumbeszélgetés (egyházkerületi elnökség)
- 22.00 – Áhítat (Ittész János)

Szombat:

- 08.00 – Reggeli
- 09.00 – Áhítat
- 09.30 – Új lehetőségek a diakóniai szolgálatban (Buda Annamária)
- 10.15 – Az intézményalapítás rögzös útjain (Dr. Mekis Viktória)
- 11.30 – Ingatlanügyek és pályázatok (Helfrich Péter és Erdélyi Károly)
- 13.00 – Ebéd
- 14.30 – Muzeális értékeink és műkincseink védelme (Dr. Hubert Gabriella és dr. Harmati Béla László)
- 16.00 – Úrvacsorai istentisztelet (Ifj. dr. Hafenscher Károly)

A részvételi díjat az egyházkerület fizeti.

A jelentkezéseket szeptember 13-ig kell a püspöki hivatalban bejelenteni.

(Tel.: 96/516-160; 20/824-4222

e-mail: nyugati.kerulet@lutheran.hu)

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja

Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

Lapunk legközelebbi száma
2010. október 10-én
jelenik meg

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula
Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)
Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. utca 26.
Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169
Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639
Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Líceum)
Felelős kiadó: Tölly Balázs
Telefon: 99/512-430
Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 1150 példányban
Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben
Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 30 €
E-mail: harangszo@lutheran.hu
Internet: www.harangszo.hu
ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok 28. Avatás – szentelés – ordináció?

Ahogy telnek éveink, úgy szaporodnak papírjaink. Képtelenség valamennyit megőrizni. Amikor már beleizzadok a válogatásba, tovább sarkall az örmény keresztények szelektálásán is túlmutató intelme: „A halottas ingnek nincsen zsebe!” Mégsem tudok mindent megsemmisíteni. A megőrzendők közé sorolom azokat a meghívókat, amelyeket fiatal, ismerős és ismeretlen lelkészjelöltektől kaptam. Lehet, hogy személyesen sohasem láttam egyikét-másikat, mégis ismerősek, hiszen egyházam leendő lelkészei, a szolgálatban valahol utódaim invitáltak arra az istentiszteletre, amelyen a „belső elhívás”, a szolgálatra felkészítő tanulmányok után a „külső elhívás” erejével valószínűleg a lelkészi szolgálatba lépnek.

Ehhez szükséges, de nem elegendő a diploma. Névadó hitvallásunk szerint maga Jézus Krisztus rendelte ezt a szolgálatot, hogy az üdvözítő Krisztus-hitre eljussunk. Az evangélium azonban nem a levegőben szálldos, nincsen a Biblia lapjai közé szárított virágként leprélve. Emberekre van bízva. „Rite vocatus”-nak nevezi őket az Ágostai hitvallás. A „rite” nem nyomorítható jogi-egyházi aktussá. Ennél sokkal több. Azt a bizonyos szertartást, rítust, egyházi eseményt, a püspöki szolgálat egyik privilégiumát jelzi, amit hol avatásnak, hol

szentelésnek, hol meg ordinációnak nevezünk. A latin kifejezésre azért kényszerültünk, mert egyházunkban a mai napig nem jutottunk egyetértésre, hogy lelkészavatásról vagy lelkésszentelésről beszéljünk. Az elnevezésnél sokkal fontosabb maga az aktus, az esemény. De erről majd a következő alkalommal gondolkodjunk.

Azért az elnevezésben is jó lenne egyetértésre jutnunk. A Liturgikus könyv egyértelmű határozottsággal a szentelés mellett foglal állást. De ahogyan a Liturgikus könyv kötelező, kizárólagos használatát sem kényszerítette ki arra illetékes fórum, hanem párhuzamosan él vele az Agenda használata, úgy jelent meg a lelkészjelöltek meghívóján is egymás mellett az avatásra, illetve szentelésre szóló invitálás. A párhuzamosság kicsit fájdalmas szóródásban jelentkezett. A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület lelkészjelöltjei szentelésükre, a másik két kerületi pedig – emlékezetem szerint egy kivétellel – avatásukra hívtak. Alaptalan gyanúsítás megoktalan egyházsabdálás lenne az eltérő szóhasználat mögött mindenáron való elhatárolódást feltételezni. Egyházunk egysége nem az eltérő szóhasználaton múlik. Mégis az egyház egységének kicsi jelecskéje lehetne, ha például az ordináció eseményét magyar és azonos kifejezéssel jelöljük.

Nem titok, hogy magam, a liturgikus bizottság tagjaival egyetértésben, a „szentelés” mellett döntöttem, szemben az „avatással”. Az „avatás” kereszténységen kívüli, pogány misztériumvallások tagavató, titkos aktusát vagy a szabadkőműves páholyok avatatlan szem elől elzárt rejtelmes ceremóniáját, a beavatottak titkos, egymás kezére dolgozó szövetségét idézi. De vannak „mezítlábasabb” érveim is: gyerekkoromban a takácstól hazahozott vásznat forró vízbe vagy falúgba avatták be, hogy még feldolgozás előtt menjen össze a vászon. A néprajzosok pedig leírták, hogy a „pusztai emberek”, a pásztorok és csikósok „munkaruháját”, magyarázva a bőgatyát hogyan avatták be zsíros lébe, hogy eső- és szélálló legyen.

A szentelésnek biblikus alapja van. Az Isten szolgálatára szánt, Isten szolgálatában álló a „szent”. Az ótestamentumi főpap fővegének homlokpántján „Szent az Úr számára” felirat állt. A lelkészi szolgálatot nem a beavatás titkossága, hanem a Krisztus rendelte, nyilvános evangéliumhirdetés és szentségekkel való pásztori szolgálat apostoli folyamatossága jellemzi.

Fogadjuk szeretettel és hordozzuk imádságban nyáron felszentelt fiatal lelkészeinket, hogy ők maguk is meg mi is jól értsük, kik is ők, kinek és mire szenteltettek.

Dr. h.c. Keveházi László (ny. ev. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

Egyháztörténeti mozaikok...

A reformáció újabb ágának elindítója Johannes Calvin* (1509–1564)

Ezzel az írással még tavalyi tartozásunkat szeretnénk leróni, hiszen 1509-ben volt Kálvin-év az egész világon. De a róla való megemlékezést nem lehet egy évre leszűkíteni, alakja mindig időszzerű, ha nem is „korszerű”, hogy egy református megemlékezés mondatát idézzem. S ha „kálvinizmust” említünk, akkor feltétlenül meg kell említeni egy másik nevet: *Huldrych Zwingli* nevét is, aki a reformáció új ágának kialakulásához nagyban hozzájárult. Azt, amit ma „kálvinizmusnak” nevezünk, ahhoz a két kiemelkedő reformátor szolgálatára és tanítására együtt járult hozzá.

Kálvin életéről sokkal kevesebbet tudunk, mint Lutheréről, önmagáról nagyon keveset szolt vagy írt. Atyja (eredeti neve: Gerard Cauvin) fuvaros fia, bírósági írnok, majd a püspökség gazdasági vezetője volt. Édesanyja, Jeanne Lefranc, tehetős noyoni polgár, sőt tanácstag leánya volt. Fiuk 1509. július 10-én az észak-francia Noyonban született. Apja kívánságára teológiát és jogot tanult egyszerre, példátlan szorgalommal.

Ugyanakkor szigorú, „spártai” életmódja miatt olyan betegség támadta meg, amit élete végéig hordoznia kellett. Orleans és Bourges városában tanult tovább, védte az egyházat, míg életében egy fordulat be nem következett. Maga ezt is egyetlen mondattal jelzi: „hirtelen megtérésem” ment át. Így lett a Szentírás és az egyházatyák kutatója, hamarosan egy kör vezetője. Párizsba kerülve az egyetemen megbarátkozott Nikolaus Coppal, a párizsi Sorbonne rektorával, s tettek kísérletet az egyetem reformálására, de ebből csak bajuk származott. Menekülniük kellett.

Reformátori munkáját Bazelben kezdte, itt írta meg élete főművét az „*Institutio christianae religionis*” (A keresztény vallás rendszere) című könyvének első változatát 1536-ban, amelynek végső formája 1559-ben jelent meg. Alapjában Luther Kátéját követi, akinek mindig tisztelője volt. A keresztény élet summája Isten és önmagunk bűnösségének felismerése, ismerete. Már ebben a könyvében is jelentkezik a kereszténynek kiválasztottságának tudata, de elkötelezettsége is. Művét befejezve Észak-Itáliába

akart utazni, onnan Strassbourgba, hogy dolgozhasson. Útja Genfben keresztül vezetett, ahol Farel lelkész már elkezdte a reformáció munkáját, és szinte átkokkal kényszerítette Kálvint ottmaradásra és a munka vezetésére. Így lett Kálvin Genf reformátora. 1536-ban született meg genfi hitvallása. Ezzel együtt kidolgozott egy rendet is, amelyben a hitvallás mellett követelte a gyülekezet életének átalakulását is, mondhatnánk: egyházfegyelmet. Ezt a városiak túl szigorúnak találták, és fellázadtak ellene. Kálvinnak és társainak innen is menekülniük kellett. Később visszahívták, mert a városban még nagyobb lett a zűrzavar. Innentől kezdve Kálvin Genfben élt és dolgozott haláláig rendíthetetlenül. Itt történt beleegyezésével Michael Servet antitrinitárius tudós halálra ítéltése is.

(Folytatás a 5. oldalon.)

*Helyesírási szabályzatunk lehetővé teszi a magyaros *Kálvin János* formát is.

HÍREK

- Középkedés veled! – Szélrózsza Szarvason

A két év gyorsan elrepült a községi találkozó után, így idén újra megrendezésre került a Szélrózsza Evangélikus Ifjúsági Találkozó, ezúttal július 14. és 18. között Szarvason, a történelmi

Magyarország középpontján, ahogy a találkozó mottója is szövegezte: *Középkedés veled.* A futball-világbajnokság jegyében idén a szervezők nagy hangsúlyt fektettek a sportprogramokra, több versenyen is részt vehettek a vállalkozó kedvűek.

Az ott töltött öt nap során rengeteg programon vehettünk részt, az előadások témáját napjaink meghatározó kérdései adták, mint például az internet használata vagy a kisebbségek helyzete.

Az áhítatok, istentiszteletek és a Tamás-mise mellett lehetőségünk nyílt megismerni a nagy múltra visszatekintő Szarvast is. Sokat hallottunk Tessedik Sámuel munkásságáról, megtekinthettük az arborétumot, sétahajókázásra vagy lovaskocsis kirándulásra mehettünk. A rekkenő hőség miatt sokan megmártóztak a Holt-Körös vízében, ami a hajóskapitány szerint az egyik legtisztább édesvíz Közép-Európában.

Természetesen idén is változatos stílusú koncertek tarkították a találkozó programját. Komoly- és könnyűzene, kórusok és kisebb együttesek, népzene és rockot játszókat egyaránt képviseltették magukat. A Szélrózsát már el sem lehet képzelni a pécsi gospel és a Szélrózsza Band nélkül, emellett nagy sikert aratott például a Korcsolán-Vela duó vagy Varnus Xavér koncertje.

Összességében – az odautazás nehézségét és a rengeteg szünyogot leszámítva – az idei Szélrózsza jó hangulatban telt, sok lelkes résztvevővel.

(Tekán Kata, Győr)

- Vihar utáni örvendezés Kőszegen

Az elmúlt évben a községi evangélikusok több millió forintos költséggel felújították a templom közelében álló harangtornyukat. Az volt a tervük, hogy abban „községi toronyélmény” címmel múzeumot rendeznek be. Elképzelésüket 2009. június 24-én azonban egy vihar

átírta, amikor a templomot és a templomparkot előntötte a hegyről lezúduló esővíz. A türelmi rendelet idején épült templom egykor a város legmélyebb, mocsaras, vizes

részére épült. A tavalyi katasztrófa után ezért történelmi lépésre kényszerült a gyülekezet. A vízben álló műemlék templom híre gyorsan terjedt. És hamarosan érkeztek az adományok, amelyekből nemcsak a beázás okozta károkat tudták eltüntetni a községiek, hanem a templom és környékének teljes felújításába belekezdtek. Egy sziklába ivókat helyeztek el a templompark közepén, emlékeztetve a katasztrófára, és feljegyezve rajta egy emléktáblán Jézus samáriai asszonyoknak mondott szavait: „Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amit én adok neki, az nem szomjazik meg soha, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne. (Jn 6,13–14)

A felújítás befejezése után adtak hálát július első vasárnapjának délelőttjén, amikor Iltzész János püspök ünnepi istentisztelet keretében felszentelte a megújult templomot. A liturgiában Baranyayné Rohn Erzsébet és Baranyay Csaba lelkészek segédkeztek.

Az istentisztelet után a gyülekezet kivonult a templom elé, ahol egy alkalmi színpadon – az ifjúság énekekkel tarkított előadása mellett – köszöntők hangzottak el. Többek között a finn Mikkeli testvérgyülekezet lelkésze, Risto Nieminen is köszöntőt mondott, aki egy tizenhárom fős delegáció keretében látogatott Kőszegre. Egyben átadták a testvérgyülekezet pénzbeli adományát is.

A gyülekezet erre az alkalomra megjelent hírlevelében, a Szegetköben olvasható, hogy az egyházi szervektől, a biztosítótól és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal támogatásából, valamint az adományokból befolyt összegből fedezték a 32 millió forintos beruházást, amelyből a gyülekezet tagjai mintegy 1,75 millió adakozással járultak hozzá.

A megújult templom és környéke nemcsak Isten dicsőségét, hanem az emberi összefogás erejét is hirdeti.

- Orgonaszentelések Kemenesalján

Július 11-én, vasárnap két orgonaszentelési meghívót is postáztak két kemenesaljai településen élő evangélikusok. Délelőttre Bobára szólt a meghívás, hiszen pályázati pénzből és gyülekezeti összefogásból felújították a templom 152 esztendő műemlék orgonáját, amely már több mint negyed évszázada néma volt. Délutánra pedig a tíz évvel ezelőtt felszentelt kemenespálfi templom ládaorgonáját szentelhet fel ünnepi istentisztelet keretében Iltzész János püspök.

A bobai templom – Ferdinánd Peppert által készített – orgonáját 1858-ban építették közadakozásból, melyből kivették részüket a nemeskocsi és kemenespálfi hívek is. Az egymanuális, nyolc hangzó regiszterrel épült orgona mechanikus játszó- és regisztertraktúrával készült, amely jelenleg műemléki védettség alatt áll. 1984 óta nem szólaltatták meg a türelmi rendelet idején épült templom karzatán.

Felújítását A Bobai Evangélikus Templomért Alapítvány kezdeményezte. A felújítás költségét 2008-ban az országos egyház Egyházzenei Bizottsága által kiírt pályázatán nyert egymillió forinttal kezdték, melyet az alapítvány újabb egymillió forinttal tödött meg. A renoválás munkálatait a soproni Szabó András és munkatársa végezte.

Kemenespálján az egykori, 1893-ban épült imaházban állt egy orgona, amit az 1980-as évek elején eladott a gyülekezet, az imaházat pedig a 90-es évek végén lebontották. Koltai Péter (kinek felesége az alsósági származású Somogyi Lilla) orgonaépítő jóvoltából az elmúlt év során egy új ládaorgonát vehettek használatba a pálfi hívek. A hasznér Koltai Péter diplomamunkája volt.

Az orgonák bemutatására az istentiszteletek végén került sor. Györffy István a Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskola zeneszerzés- és zeneelmélet tanára, egyházaskozári kántor mutatta

be a hangszereket, aki Bobán barokk szerzők munkájából adott hangversenyt. Györffy István elődei a 17. században Bobáról származtak, így örömmel jött és szolgált ősei templomában az orgonaszentelési napon. A bobai istentisztelet keretében búcsúzott el a gyülekezettől Györi Veronika Ágnes, aki két évig beosztott lelkészként

szolgált a gyülekezetben.

Az istentiszteletek után szeretetvendégségek keretében maradtak együtt az orgonáikat ünneplő hívek.

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lelkészképesítő bizottsága előtt 2010. szeptember 6-án Heinrichs Michael ágfalvi lelkész az előírt különbözőzeti vizsgát letette.

Bemutatjuk egyházkerületünk új lelkészeit

(Folytatás a 3. oldalról.)

Kálvint munkája és szigorú életmódja annyira igénybe vette, hogy 1564-ben lépett utoljára szószerűre. Ezután már csak ágyában fekvé imádkozott, és azt kérdezte: „meddig még, Uram?” Márciusban nagy nehezen még a városháza előtt szóló népéhez. Az év május 27-én fejezte be életét. Egy társa ezt írta róla: „Istennek tetszett a mi időnkben egyetlen emberen megmutatni, hogyan kell élnie az embernek és meghalnia.”

Bennünk önkéntelenül felmerülhet a kérdés: mi az, ami összekötötte Luthert és Kálvint, és mi volt a különbség közöttük?

Mindketten az egyház megújulásának eszközei voltak. Egyikük sem akart elszakadni egyházától. Mindketten alázatosak voltak, egyikük sem akarta a „kálvinista” vagy a „lutheránus” nevet. Kálvin „reformiert”-nak (reformáltak) nevezte egyházát, ebből lett a mai református szó, ami nem ugyanaz. Luther az „evangelisch” nevet ajánlotta, ami evangéliumot jelent, ebből lett a mai evangélikus elnevezés, ami szintén nem ugyanaz.

És a különbség? Kálvin inkább rendszerező, szervező alkat volt, Luther pedig az éppen aktuális kérdésekről nyilatkozott mindig, tett hitvallást. Kálvin a „presbiteri” egyházat akarta megszervezni, ahol a presbitérium (és annak osztályai) vezeték, felügyelik és tanítják, gondozzák a gyülekezetet, egyházat. A sok helyen használt mai „presbiteriánus” elnevezés innen fakad. Luther gyülekezeteiben is mindig voltak presbitériumok („tanácsok”), de az evangélikus egyház hamar az „episzkopális”, a püspöki rend felé hajlott.

Ennél lényegesebb, hogy Kálvin vallotta a „kettős predestinációt”: Isten egyeseket üdvösségre, másokat kárhozatra rendelt. Az úrvacsora kérdésében is különbség volt és van. Nem egyszerűen a külsőben, a kenyér vagy ostya kérdésében. És itt kell újra Zwinglire hivatkozni, akinek életére, szolgálatára nem térhetünk ki. 1529-ben találkozott Marburgban Luther és Zwingli. Napokig tárgyaltak, de nem tudtak megegyezni: a kenyérben és borban jelen van Krisztus teste (Luther), vagy csak jelzi azt (Zwingli)? Erre mondta Luther a végén: „bennetek más lélek van.” S ez lett végeredményben a „választóvonal”, és maradt mindmáig, annak ellenére, hogy az ökumenikus korban már együtt úrvacsorázunk. Mert jól mondta egy teológus: „Krisztus egyetlen asztalhoz hívott meg vendégéül, s a vendégek összeveszték az asztalnál.” Mert lehetnek különbségek, de tudomásul kell vennünk minden keresztyén egyházra nézve, hogy egyetlen asztalhoz és egyetlen országba hívtok meg a reformáció képviselőit, „harcosait”

Papp Judit

Papp Judit Celldömölkön született, és Vönöckön élt szüleivel 1994-ig, amikor a család Szombathelyre költözött. A keménységei kötődés viszont még sokáig megmaradt, így Vönöckön konfirmált, Kovácsné Tóth Márta és Kovács Imre lelkészek készítettek fel.

A soproni Líceumban érettségizett 2003-ban. Az ottani szellemiség sokat

jelentett neki, így itt érlelődött és erősödött benne az elhatározás a lelkési hivatás mellett. 2003-ban kezdte meg tanulmányait az evangélikus teológián. A 2008/2009-es tanév őszi és tavaszi szemeszterét ösztöndíjként Helsinkiben töltötte, ahol diplomadolgozatának elkészítéséhez gyakorlati teológiai tárgyakat hallgatott, és a lelkési, gyülekezeti, valamint iskolai munkával ismerkedett. A tanulmányok mellett havonta egyszer igehirdetői szolgálatot is végzett Helsinkiben, amelyre az ökumenikus alapokon szerveződött Magyar Keresztyén Közösség kérte fel.

Gyakorlati évét a közszegi gyülekezetben töltötte. Az ott szolgáló lelkészekkel – Baranyay Csabával és Baranyayné Rohn Erzsébettel –, illetve az ifjúság tagjaival már korábban megismerkedett a szombathelyiekkel közösen tartott konfirmanduscsendeshétvégéken, illetve egyéb ifjúsági alkalmakon.

Papp Juditot püspöke a jövő tanévre a közszegi Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium iskolalelkészének küldte ki szolgálatra.

Pongrácz Máté

Pongrácz Máté Győrben született, és a Győr mellett fekvő kis faluban, Györságon nőtt fel, ahol éveken át az istentiszteletek kántori szolgálatát is ellátta.

Gimnáziumi tanulmányait a győri Péterfy Sándor Oktatási Központban végezte, majd teológiai tanulmányait 2003-ban kezdte meg. Diplomadolgozatának megírása után 2008 márciusától a bobai evangélikus gyülekezetbe került mint lelkési munkatárs. 2008 novemberében egy teológiai ösztöndíjat nyert Németországba, így a gyülekezeti munkát ismét felváltotta életében a tanulás. Mindezek után hatodéves képzésben Kaposváron vett részt.

Püspöke július 10-én szentelte lelkésszé a györsági evangélikus templomban, majd augusztustól a Nagyalásny–Dabrony–Nemesszalók Társult Evangélikus Egyházkerületbe küldte ki szolgálatra.

Weltler Gábor

Weltler Gábor 1985-ben született Szombathelyen. Tradicionális lelkészcsaládból származik, a legtöbb felmenője kötődött, kötődik az evangélikus egyházhoz. Édesapja jelenleg is lelkési szolgálatban áll a Veszprém megyei Malomsokon.

1991-ben Nemescsóból költöztek Sopronba, amikor édesapja a határ mentén fekvő város gyülekezetének egyik lelkésze lett. Középiskolai tanulmányai a Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnáziumban (Líceumban) végezte. 2004-ben érettségizett, majd felvételt nyert az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakára. 2009-ben sikeresen megvédte diplomamunkáját „A keresztség Pál apostolnál” címmel.

A hatodévet a szombathelyi gyülekezetben töltötte Gregersen-Labossa György mentorsága alatt. Július 10-én szentelte lelkésszé püspöke a soproni evangélikus templomban.

A 2010/2011-es tanévet a heidelbergi egyetem ösztöndíjas hallgatójaként végzi.

Nagy Gábor

Nagy Gábor 1985-ben született Székesfehérváron. Szüleivel és nővérével Tordason lakott, itt keresztelte meg Botta István lelkész. Általános iskolába is ide járt, ahol már első osztálytól kezdve járt hittanra. Alsó tagozatban Szemerei János, felsőben Fűke Szabolcs korábban Tordason szolgáló lelkészek tanították.

Elmondása szerint nyolcadik osztályosként – a konfirmációra készülve – részt vett egy táborban, ahol személyesen is megismerhette Jézus Krisztust mint urát és megváltóját. Ettől az évtől kezdve rendszeresen járt istentiszteletekre és a gyülekezeti ifjúsági órákra. Néhány évvel később presbiternek is megválasztották.

A középiskolát a budapesti Puskás Tivadar Távközlési Technikumban végezte, ahol az érettségi után távközlési technikus oklevelet is szerzett. Ezután 2004-ben jelentkezett az Evangélikus Hittudományi Egyetemre. A hatodévet Súrón és Bakonycsernyén töltötte Szarka István és Szarka Éva mentorsága alatt.

Ittész János püspök augusztus 15-től a sári gyülekezetbe küldte ki szolgálatra a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület legfiatalabb lelkészét.

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

A nyári hónapok egyházi eseményei között minden biznnyal a legkiemelkedőbbek és legszebbek a teológiai tanulmányaikat befejező és lelkési szolgálatot vállaló fiatalok szolgálatba állításának ünnepei. Miközben első őszi számunkban az egyház Ura iránti hálával és örömmel emlékezünk vissza egyházkerületünkben négy fiatal indulására, egyúttal felelevenítjük és végiggondoljuk azt a teológiai dilemmát, mely ez idő alatt foglalkoztatta lelkési karunkat, egyházunkat: lelkézszenelésnek vagy lelkészavatásnak nevezzük-e az ordinációt, a szolgálatba állítást? Melyik kifejezés a helytállóbb, a szabatosabb? A

témával lapunk két rovata is foglalkozik. E rovatban hitvallási irataink fényébe állítva olvashatunk róla, a Jelek, jelképek, szimbólumok rovatban pedig a liturgia felől közelítve tekintjük át az ordináció kérdéseit. Ha mindketőt elolvassa a kedves olvasó, akkor a két írás összecsengő gondolataiban felismerheti, milyen szoros összefüggés van az istentiszteleti élet és a hitvallás, a liturgia és hitvallási irataink között.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

Ordináció: avatás vagy szentelés?

Hitvallási irataink – a latin nyelvű egyházi hagyományt és a reformáció korabeli egyházi gyakorlatot követve – a teológiát végzett lelkész szolgálatba állítását *ordinációnak* (ordinatio) nevezik. Az egyház ezt a kifejezést feltehetően a zsidóság hagyományából vette át, hiszen a rabbik már az első században is *ordinálták* tanítványaikat, amikor felkészültségük alapján alkalmasnak ítélték őket arra, hogy ők is rabbiként, azaz a törvény (tórá) tanítóiként önállóan működjenek. Az *ordinációt* kézrátétellel végezték, kifejezve ezzel, hogy az új rabbi tanításának hitelességéért kezességet vállalnak. Ha valamelyik rabbi egykori mestere megítélése szerint később tévtanítóvá lett, akkor az őt kiképző és ordináló mester hivatalosan nyilvánította, hogy *levette róla a kezét*.

Az *ordináció* szó szerint *rendelést* jelent, a szolgálatra való hivatalos felhatalmazás és kirendelés értelmében. Az egyházban az *ordináció* mindig a püspök kizárólagos jogköre volt, és ma is az. Az ordináló püspök egyrészt sajátos konfirmációt végez. A Szentlélek segítségül hívása után kézrátétellel mondott imádságban kéri, hogy a Szentlélek töltsen be erejével a szolgálatra induló új lelkészt. Másrészt kézrátételével jelképesen kezességet vállal azért, hogy az új lelkész megfelelő felkészültséggel, tisztán és igazán hirdeti majd az evangéliumot, és a szentségeket is helyesen, Krisztus rendelése szerint fogja kiszolgáltatni.

Az ősegyházban, amikor a szolgálattelők felkészítése még nem intézményesült, a püspök maga tanította a leendő tanítókat, akik utána is az ő „keze alatt” végezték a nyáj pásztorolását. De a kézrátétel később is kifejezte és ma is kifejezi a püspök felelősségét az általa ordináltak személyéért és szolgálatáért.

Az ordinációt magyarul sosem mondták *rendelésnek*. Hagyományosan *szentelésnek* vagy *fölszentelésnek* fordították és fordítják. Ez volt a gyakorlat egyházunkban is a reformáció kora óta egészen a Pröhle Károly által szerkesztett *Agenda* megjelenéséig, ill.

használatbavételéig. Hogy Pröhle Károlyt mi készítette a hagyományos szóhasználat megváltoztatására, az ordináció *lelkészavatásnak* való fordítására, azt ma már csak találgatni tudjuk. Politikai nyomásra tette, hogy ezáltal is kifejezésre juttassa egyházunknak a római katolikus egyháztól való különállását? Vagy csak azért aggódott, hogy a hagyományos kifejezés a huszadik század második felére félreérthetővé vált, és a fölszentelés szó használata sokakban azt a gondolatot ébreszti, hogy a lelkész a püspök kézrátétele által másoknál „szentebbé” válik? Nem tudjuk megítélni.

Azt persze sosem árt hangsúlyozni, hogy akár a szentelésnek, akár a fölszentelésnek ebben az összefüggésben *odaszentelés* értelme van, aminek semmi köze a szentté váláshoz. A lelkész Krisztus szolgálatára szánja oda/szenteli oda az egész életét, ill. az egyház e mögött Krisztus személyes elhívását feltételezve, hivatalosan is Krisztus szolgálatába állítja (Krisztusnak és Krisztus szolgálatára szenteli) a lelkészt.

Erre való tekintettel döntött úgy a *Liturgikus könyvet szerkesztő bizottság*, hogy visszaállítja a régi szertartáskönyveink (Raffay-féle Agenda és előzők) szóhasználatát, és az ordinációt újra lelkézszenelésnek fordítja. Mivel egyházunkban jelenleg a Pröhle-féle *Agenda* és a *Liturgikus könyv* egyaránt hivatalos, szabadon választható szertartáskönyv, ennek megfelelően a szentelés/avatás kifejezés használata is szabadon választott.

Ezzel együtt megfontolandónak tartom, hogy az avatást részben a rossz emlékü kisdobos/úttörőavatásokra, részben a ma rohamosan terjedő ezotéria által használt *beavatásra* tekintettel kerülni kellene. Inkább beszéljünk közös nyelvet római katolikus testvéreinkkel, mint a hol nyíltan, hol burkoltan keresztényellenes ezotéria követőivel.

Az ordináció témáján túlmutat a püspök szolgálatba állításának megjelölése, hiszen azt latinul *installációnak* mondják. Mégis legyen szabad megjegyeznem, hogy ebben a

kérdésben – tölem talán szokatlan módon – nem vonakodnék református testvéreink példáját követni, akik nem riadnak vissza a magyar nyelvterületen az Árpád-kor óta elfogadott *püspökszentelés* szó használatától. Nyilván nem azért, mert szentté kívánják avatni a püspökeiket, és nem is csak azért, hogy a római katolikus püspökökkel való egyenrangúságukat a szóhasználat azonosságával is kifejezzék, hanem mert értik, hogy az általunk előnyben részesített *iktatás* szó kevésbé fejezi ki azt, ami a püspök szolgálatba állításakor történik. Hiszen az állami tisztségviselőket is beiktatják hivatalukba, a püspökség azonban sokkal több a „Püspöki Hivatal” névtáblát viselő egyházi intézmény és a benne folyó adminisztráció irányításánál. A püspökség *lelki hivatal* is, ami mindenekelőtt *lelki kormányzást* jelent, azaz a lelkek kormányzását és pásztorolását a *Lélek erejével és eszközeivel*, és csak másodsorban jelenti egy egyházi hivatal adminisztratív vezetését.

Véghegyi Antal (ev. lelkész, teológiai referens, Budapest)

Ö T Ö D I K
ÖT
TEMPLOM
FESZTIVÁL
GYŐR-ÚJVÁROS
2010. SZEPTEMBER 16-21.
KARZAT
nka

† Kovács Imre

(1954 – 2010)

Szinte még itt csengnek fülemben a szavai, amikor fajsúlyos mondanivalóját alátámasztja egy-egy idős ember által mondott bölcsességgel. Ott élt közöttük, és valósággal öntötte a kemenesalji emberek évszázadok érlelte tudományát.

Három gyülekezet, Kemenesmagasi, Kemenesmihályfa és Vönöck siratja, de nemcsak július 12-én bekövetkezett halála óta, hanem sokkal korábban. Nagy beteg a mi tisztelendő urunk! – mondták. Mi lesz velünk? Hát milyen ez az Isten, hogy még a papot is...? – özlönlöttek a kérdések.

Nem maradt el a válasz sem. Amíg csak lehetett, ha már nem is szolgált a tisztelendő úr, de igyekezett jelen lenni, majd amikor már ez is lehetetlen lett, akkor vasárnapról vasárnapra leírta üzenetét a gyülekezetekhez, amelyet aztán az istentiszteleten felesége olvasott fel.

„Hát még a papot is...?” De mennyire. Ahol emberek szenvednek, ott Isten helyét készítette a papnak is. Ahogy az örömet és a jólétet hálás szívvel fogadjuk Isten kezéből, úgy a betegségben és a szenvedésben is megtalálhatjuk a hozzá vezető utat. – Erre mutatott rá egész életével, betegségével, de halálával is Kovács Imre lelkes.

1954. december 1-jén született Csornán, Kovács Imre és Rosta Etelka első gyermekeként. Mire általános iskolába került, már Szombathelyen lakott a család. A középiskolát is Szombathelyen végezte. Hosszú útkeresés után jelentkezett és nyert felvételt 1984 őszén az Evangélikus Teológiai Akadémiára. Ott ismerkedett meg a celldömölki születésű Tóth Mártával, akivel Szombathelyen 1986. június 29-én kötött házasságot.

Mindig hálás szívvel emlékeztek Fehér Károly, akkori szombathelyi lelkes igazgatójára, aki Péter-Pál napján – a papi szolgálatba állás ősi ünnepén – a hangsúlyt a közös útra induló házastársak/szolgálatársak nagy feladatára tette. Házasságukat Isten három gyermekkel – Máté, Márta és Magdaléna – áldotta meg.

Lelkesszé 1989-ben szentelték és 1991. április 6-án iktatták be a kemenesmagasi és kemenesmihályfa gyülekezetek lelkesi állásába. A család Vönöckön élt, ahol felesége a lelkes. A három gyülekezet hamar megszerette a lelkes házaspárt. Nem is lehetett ez másként, hiszen nyitott szívvel, odafigyeléssel, az emberek iránti alázattal, tisztelettel és szeretettel szolgáltak. Munkájuk nyomán Isten több fiatal is elhívott a lelkesi szolgálatára.

Kovács Imre igazi tudós pap volt. Környezetében nemcsak az Igére, hanem a kultúrára szomjas hallgató is töltekezhetett. Istenismeretben, emberszeretben és magyarságtudatában erősödhetett mindenki, aki őt hallgatta. Sokat írt, a hitoktatásban használt tanmenetei, segédanyagai, rejtvényei, az általa nagyon szeretett népdalszövegek nagy kincsek minden ma szolgáló lelkes számára.

2010. július 16-án búcsúztunk tőle. A kemenesmagasi templomban ravatalozták fel, Vönöckön temették, és Kemenesmihályfán emlékezett meg róla a család és mindhárom gyülekezet a Szentháromság ünnepe utáni 7. vasárnapon.

„Sebten elmúlik rövidke időm. Földi fény tűnik, fakul az öröm. Változik, pusztul minden körülöm. Te, ki nem változol, maradj velem!”

IMÁDSÁG KOVÁCS IMRE TEMETÉSÉN

– Vönöck, 2010. július 16. –

*Bánat Ura, lásd meg ma fájó szívemet!
Ne hagyj, hogy szegényt érezek, miközben
hagyom, hogy átjárjon a veszteség fájdal-
ma!*

*Olyan kegyetlenül hosszú volt az út,
amely idevezetett. Megjártuk a poklok pok-
lát, és jártunk reménnyel teli, szárnyaló
magasságokban.*

*Mérföldköveket adtál elénk. Olyanokat,
mint a műtét utáni első születésnap, de-
cember 1-je, amit szorongva vártunk, mert
emberileg nézve ennyire szabott volt az idő,
amit még mind az öten együtt tölthetünk.
Sok szép emléküNK fűződik ehhez az első,
betegségben eltöltött évhez. Boldogan ün-
nepeltük a születésnapot, mert úgy tűnt
minden rendben van.*

*Rendben volt néhány napig, de aztán
jött a második mérföldkö felé tartó keserves
utunk, amely tele volt sötét hullámvölgyek-
kel. Amikor a kommunikáció lehetősége is
elveszett, amikor a napi táplálék bevétele is
komoly gondot jelentett, amikor iszonyatos
fájdalmakkal keltünk és feküdtünk. De
voltak szikrázóan fénylő magaslatoK, ami-
kor minden emberi elképzelést felülmúlóan
míndezekből a szörnyűségekből kijöttünk,
veled.*

*Van még vele dolgod, Uram! – mond-
tuk, és ő is így érezte. Betegen is rengeteget
dolgozott egészen az utolsó hétig.*

*És jött az utolsó, a többihez képest
ugyan rövid szakasz, az utolsó hét, amelyre
visszatekintve, mintha évek állnának mö-
göttünk. A halálhörgés háttérzajában egyik
napról a másikra felnöttek lettek a gyereke-
ink.*

*Bánat Ura, könnyek ismerője. Köszö-
nünk neked mindent! Az együtt megélt szép
pillanatok, a fájdalmas miértek el nem
múló éjszakái. A reménykedés gyönyörű
magasságai, és az együtt szervenedés sötét
mélységei, melynek résein át mindig meg-
láthatunk téged, aki az igazi reménységet
kínálsz nekünk.*

*Köszönjük, hogy nem kényszerültünk a
feladásra, és az utolsó pillanatig velünk
lehetett. Amikor pedig a sötét éjszakában
magadhoz hívtad, együtt láthatunk meg
felkelő szép napodat, amely erősített minket
a feltámadás hitében és az irántad és az
iránta való szeretetben.*

*Tudjuk, Istenünk, hogy jó helyre en-
gedtük el. Erősíts minket most már abban,
hogy emléket megőrizzük, szellemi és lelki
öröksége mindannyiunk épülésére szolgál-
jon!*

*Dicsőség Krisztusnak, a halál legyőző-
jének! Ámen.*

(Rostáné Piri Magda esperes)

**Tubán József: A dunántúli egyházke-
rület jövője c. dolgozatának folytatá-
sát – anyagtorlódás miatt – lapunk
következő, októberi számában folyat-
juk!**

A MAGYARORSZÁGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA
SZTEHLO GÁBOR ÖSZTÖNDÍJRA

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma tehetséges, de szociálisan rászoruló, egyházi középiskolában tanuló evangélikus diákok támogatására

Sztehlo Gábor ösztöndíjat alapít.

Az ösztöndíj odaítélése pályázat útján történik.

Az ösztöndíj célja

a) Hozzjárulni azon tehetséges, ám nehéz sorsú, evangélikus középiskolás tanulók tanulmányaihoz, akiknek anyagi lehetőségeik szűkösek, illetve támogatás nélkül nem tudják egyházi fenntartású középiskolában végzett tanulmányaikat befejezni, felsőfokú tanulmányaikat megkezdeni.

b) Az ösztöndíj célja továbbá az evangélikus értelmiség kinevelésének elősegítése.

A pályázó az alábbi célokra nyújthat be pályázatot:

- kollégiumi díj,
- nyelvi tábor és nyelvvizsgálóhoz szükséges tanulmányok folytatása, nyelvvizsgadíj,
- hangszervásárlás,
- tanulmányút,
- művészeti és sporttevékenységekkel összefüggő költségek,
- a tanulmányokkal összefüggő egyéb költségek.

A pályázat lebonyolítása

1. Az ösztöndíjas támogatója a mentor, aki a pályázó intézményének tanára, és a pályázóval személyes kapcsolatban áll.

- ajánlást ad a pályázat benyújtása során,
- kapcsolatot tart az érintett szaktanárral,
- figyelemmel kíséri az elnyert ösztöndíj felhasználását,
- közreműködik az ösztöndíj elszámolásában

2. A pályázat tanévenként kerül kiírásra.

3. A 2010/11-es tanévben kiosztható teljes pénzüsszeg tízmillió Ft.

4. Az egyes pályázónak juttatható maximált összeg: **kettőszázezer Ft.**

5. A pályázat benyújtásának helye: MEE Országos Iroda 1085 Budapest Üllői út 24. (Tel.: 06-1-429-2035)

Levelezési cím: **MEE Országos Iroda Sztehlo bizottság (pályázat)**

6. A pályázat benyújtásának határideje: **2010. szeptember 30.**

7. Az eredményhirdetés határideje: **2010. október 30.**

8. Az elszámolás határideje: **2011. július 31.**

További információ és dokumentumok a <http://sztehlo.lutheran.hu> honlapon található.

9. A pályázatnak tartalmaznia kell: Jelentkezési lap, mentori adatlap, iskolalátogatási igazolás, a 2009/10-es tanév eredményeiről kiadott bizonyítvány másolata, gyülekezeti vagy iskolalelkesi ajánlás, a család havi összes jövedelme igazolás alapján, az ösztöndíj céljának részletezése (tanfolyam, tanulmányút, vizsgadíj stb.), és költségvetés.

Menyés Gyula (püspöki titkár, Győr)

Megkérdeztük...

Kissné Kárász Rózsa

egyházkerületi másodfelügyelőt,
a jelölő- és szavazatszámoló bizottság elnökét

Milyen menetrend szerint történik a jövő évi püspökválasztás?

A püspöki szolgálatot jogilag a MEE törvényei határozzák meg. Ezen törvényi előírások értelmében a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben jelenleg szolgálatban álló Ittész János püspök megbízatása 2011 júniusában – nyugdíjba vonulás miatt – lejár. A megüresedő szolgálati helyre az egyházközség tagjai választanak új püspököt.

Választási és szavazati joga annak a nagykorú egyházközségi tagnak van, aki szerepel az egyházközségi választói névjegyzékben. A püspökválasztás során az egyházkerület területén lévő egyházközségek tagjai közvetlenül választanak. Minden egyházközségnek egy szavazata van. Amennyiben az egyházközségben díjlevél alapján fenntartott betöltött több lelkési állás van, ott azok számával megegyező, de legfeljebb három szavazat illeti meg a gyülekezetet.

Jelölési eljárás előzi meg a választást, amelyet a kerületi jelölőbizottság tagjai folytatnak le. A jelölési eljárást a 2010. évi IV. törvény szabályozza, amely módosítja a korábbi 2005. VII. tv. 40§ (3) törvényt. Ez kimondja, hogy „püspökválasztás esetén a megbízatás lejáratától nyolc hónappal kezdődik a jelölőbizottság munkája”. Esetünkben ez 2010. november 1-jét jelenti. A november 1-től júniusig tartó időszakra esnek legnagyobb egyházi ünnepeink, így a legtöbb szolgálat időszaka ez. Tekintettel a fentiekre, a jelölő- és szavazatszámoló bizottság a határidőket szeretné úgy kijelölni, hogy a választások húsvétig befejeződjenek.

Az egyházmegyék presbitériumától kérjük az ajánlásokat. Egy-egy egyházmegye legfeljebb két személyt javasolhat, a választhatóság kritériumát szem előtt tartva. A 2005. évi VII. tv. XVI. fejezet 36§-a szerint a püspökké választhatóság feltétele legalább 15 év lelkési, ebből 5 év gyülekezeti szolgálat, és be nem töltött 60. év.

Az egyházmegyéktől november elején beérkező ajánlásokat a bizottság tagjai összesítik, ellenőrzik, majd felkeresik a jelölteket, és nyilatkozatot kérnek tőlük a jelöltség vállalásáról. A jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő és a jelölést elfogadó lelkészek nevével a bizottság összeállítja a jelöltlistát, amelyet írásos indoklással a kerületi közgyűlés elé terjeszt. Terveink szerint január legelején lesz rendkívüli közgyűlés, amely véglegesíti a jelölteket névsorát.

A püspökjelöltek bemutatkozására január közepétől március közepéig lesz lehetőség, az egyházmegyék által szervezett találkozók keretében. Az espere-sektől kérjük, hogy koordinálják, szervezzék a találkozási lehetőségeket, hogy majd a szavazásnál a gyülekezeti tagok megfontolt, felelősségteljes döntést hozhassanak.

Szavazás, választás. A választásra jogosult egyházközségek elnökségeinek megküldjük a püspökjelöltek véglegesített névsorát, valamint a szavazásra kijelölt időpontról is értesítést küldünk. A választó közgyűlést az egyházközségekben a megjelölt, 10 napos intervallumon belül kell megtartani, amely két vasárnapot is magában foglal. Erre terveink szerint 2011 márciusában kerül sor.

Az egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalt szavazatát – a szigorú tartalmi és formai követelményeknek megfelelő formában és határidőre – várjuk az egyházközségek elnökségeitől.

A választás akkor lesz érvényes, ha a szavazásra jogosult egyházközségek kétharmada érvényes szavazatot ad le, és akkor lesz eredményes, amennyiben az egyik jelölt megkapja az érvényes szavazatok több mint felét. Amennyiben a választás eredménytelen, második fordulót kell tartani a legtöbb szavazatot kapott két jelölt részvételével.

Az időpontokról az értesítést az egyházmegyék és egyházközségek elnökségeinek küldjük, és kérjük, hogy tájékoztassák a gyülekezeti tagokat.

Kérjük a testvéreket, hordozzák imádságban egyházkerületünk minden szolgálatát és szolgálóját, minden tevékenységet, különösen is a püspökválasztás során elének kerülő feladatokat, hogy az egyház javára és Isten dicsőségére történjék.

Kosztolányi Dezső (1885-1936)

ÜLLŐI-ÚTI FÁK

Az ég legyen tivéletek,
Üllői-úti fák.
Borítsa lombos fejetek
szagos, virágos fergeteg,
ezer fehér virág.
Ti adatok kedvet, tusát,
ti voltatok az ifjuság,
Üllői-úti fák.

Másoknak is így nyíljatok
Üllői-úti fák.
Szívják az édes illatot,
a balzsamost, az altatót
az est óráin át.
Ne lássák a bú ciprusát,
higgyék, örök az ifjuság,
Üllői-úti fák.

Haldoklik a sárgult határ,
Üllői-úti fák.
Nyugszik a kedvem napja már,
a szél busan dúdolva jár,
s megöl minden csirát.
Hová repül az ifjuság?
Feleljetek, bús lombu fák,
Üllői-úti fák.

Nem rossz jel az, sőt a legjobb, ha imádságunkra látszólag az ellenkezőt kapjuk feleletül. Mint ahogyan nem okvetlen jó jel az, amikor imádságunkra minden óhajunk szerint történik. Isten tanácsa és akarata ugyanis messze felülmúlja a mienket.

Dr. Luther Márton

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

Rác Miklós (ny. ev. lelkész, Nádasd)

„Szent igédnek fáklyafénye...”

Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

SENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 15. VASÁRNAP HETE

„Áldott az Úr! Napról napra gondot visel rólunk
szabadító Istenünk.” (Zsolt 68,20)

Egy gazdaságnak jó „több lábon” állnia. Ugyanis a legkritikább esetben eredményes egyformán minden. Ezért a tervezés biztos adatai is bizonyítan megvalósítást takarhatnak. A tapasztalatra csak általánosságban támaszkodhatunk. Valójában azonban mindennél sokkal inkább a hitre van szüksége az embernek. Különleges esemény az, amikor „a hit győz” életünkben.

Mintha „eltévedt volna” a zsoltár írója. Számba vesz eseményeket, melyek megtörténtek népe történelme során, és szinte nem lát más, csak Isten győzelmét. Hatalmának megnyilatkozásait, az ellenség megfutamorodását, a bűnösök vesztét, avagy az elhagyottak felkarolását, a természet felvirágoztatását, majd az Isten előtt való meghajlást. Ezért ismételt dicséretére hív. De vajon mi is áldjuk őt ezért?

A vasárnap ígéhirdetésének igéje az Isten irányítása nélkül, akarat ellenére cselekvők közelgő megbüntetéséről szól. Nyilvánvaló intés, hogy végre figyeljünk rá. Mert ő uralkodik.

Az ember a meggyőzés eszközeinek hadát várja, mielőtt ezt, azaz Isten uralmát elismeri. Nem változtat álláspontján. Legfeljebb egy adat lehet Isten is a több lábon álló gazdaságában. Nem elég a retentés. Pedig milyen messze van a hatalom elismerése a hit bizalmától. A gyermek sem ijed meg annyira, hogy többet ne merjen rosszat elkövetni.

Ez a zsoltárvers elmondja azt, amit az embernek tudnia lehet. Egy ember határozott szava. Nem ad tanácsot a cselekvésre egy másik embernek, hanem Isten cselekedetéről mond hírt. Bizonytalan útjaink közben csak ez a bizonyosság adhat tartást mindennapjainkban.

SENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 16. VASÁRNAP HETE

„Mert ahogyan az Atya feltámasztja a halottakat, és életre kelti őket, úgy a Fiú is életre kelti azokat, akiket akar.” (Jn 5,21)

Csak az egészen kicsinyek, akik még nem tudnak igazán járni, inognak, amikor megállnak. A felnőttek magabiztosan érkeznek. Gépeinket is „megtanítjuk” a sima beállásra. Csupán egy pont van, mely nem enged, melynél mindenki eltehetetlenkedik, ahol nincs megállás, de nincs következő lépés sem. Tudva vagy tudatlanul, mint érett gyümölcs vagy elsárgult falevél hull az ember a halálba. Természetes, vagy ellenünkre van? Mindegy, nem tudunk mit kezdeni vele. „Lezárul”, tartja a világ. Isten igéjétől azonban ez távol áll.

Isten azért szólongatja az embert, hogy más és további utat mutasson neki. Jézus Krisztus azért jelent meg világunkban, hogy eltörölje a halált, és világosságra hozza az örök életet. Emellett az isteni szándék mellett nem lehet elég érvt felhozni. Mind megtörhet az ember akaratának falán.

De mennyei Atyánk mégis folytatja javunkra való munkáját. Ő írt különös történelmet a választott népek, Izraelnek. Ő hirdette Jézus földi munkásságát, őbenne téve elérhetővé az embervilágnak isteni hatalmát, akaratát. Sajnos ezt az ember rendszerint „hózzá teszi” tapasztalataihoz, nem véve észre mennyire eltér azoktól. Hiszen egy merőben más felépítésű világról szól. S azt hirdeti, hogy mi annak a világnak részesei vagyunk. „Annak a világnak” van folytatása, mert „az Atya feltámasztja a halottakat, és életre kelti őket”. A Fiú is, „azokat, akiket akar”.

Jézus szavaiban nem halljuk a teljességet, a mindenkire érvényes akaratot. De valóban csak a saját számolásunknak megfelelő lenne jó nekünk? Milyen gyarlóság csak akkor számolni hideggel, meleggel, ha mi annak mérjük! Mennyei Atyánk Jézus Krisztusban kezdte megvalósítani is akaratát. Erről van ismeretünk. Ne inog tovább, testvér! Ő megcselekszi.

SENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 17. VASÁRNAP HETE

„Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is, Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus, aki váltságul adta önmagát mindenkiért tanúbizonysággá a maga idejében.” (1Tim 2,5-6)

Nem ismeretlen kép közöttünk az a háló, mellyel halásznak. Emlékeztet Jézus esete Péterrel, akinek ezt mondta: „ezen túl emberhalász leszel!” Az egyház Péter munkájának a folytatója. Ezt azonban nem magára hagyottan végzi. Jézus állandóan közbenjár Isten és ember között.

„Egy a közbenjáró”, mondja igénk. Ezzel kiemel egyet, és elutasít minden másit. Ezért jól meg kell gondolnunk azt, amiről szó van.

Azért emeli ki Jézus személyét egyetlenként, mert neki van igaz ismerete Istenről is és emberről is. Azután azért emeli ki, mert neki van hatalma megtenni az utat Isten és ember között. Valamint azért emeli ki, mert senki másban nincs meg az a szent akarat, mely minden ember megtartásáért fárad. A közbenjáró pedig az a személy, akinek a munkája, a „mellállása” hozza meg a kívánt eredményt. Innentől már érthető, hogy Jézuson kívül senki nem teheti ezt meg. Senki nem tudja megtenni önmagáért, hogyan tudná megtenni valaki másért?

Nemcsak személyek nem jöhetnek szóba rajta kívül, hanem cselekedetek sem. Az „én azért elég jó vagyok” nemcsak elégtelen, hanem beszámíthatatlan is. Nincs az embernek egyetlen cselekedete sem, amivel „közbenjárhatna”, az ügyben eredményt hozhatna. Jézus azonban önmagát adta váltságul mindenkiért. A közbenjárást ezután az értünk való könyörgéssel folytatja.

Isten üdvözítő akaratára arra indít bennünket, hogy mi magunk is mindenekért könyörgve várjuk megtartó ígéretének beteljesülését világunkon. Az egyetlen lehetőség, Jézus Krisztus közbenjáró cselekedete által.

Legyen is biztatónk minden körülmények között az ő közbenjárása.

SENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 18. VASÁRNAP HETE

„Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.” (1Jn 4,10)

A szeretet segít. Ahol nem mozdul semmi, csak a szív dobog, ott nincs szeretet. A mi világunkban ebben a tekintetben megtapasztalható, hogy sokszor csupán viszonzás, de még akár üzlet is lehet, s a rossz vagy éppen elismerést kereső szóhasználat fűzi a szeretethez, ha ugyan nem pusztán szó csupán „az esemény”.

Igénk nem méri fel az egész világot, csak a keresztyének között hirdeti, hogy „nem az – a szeretet –, ahogy mi szeretjük Istent”. Mert mit is adhatna az ember Istennek, ami nem az övé? De ezzel nem elérhetlenné akarjuk tenni a mércét, hanem önmagunkról mennyei Atyánk felé kívánjuk fordítani a tekintetet. Mert minden általa indul, mindent ő munkál, és minden nála jut teljességre. Ez az, amit nem téveszthetünk soha szem elől, s ez az, ami mindig meghatározója magatartásunknak. Ez az, ami mindig újra indít bennünket a szeretetre. Az igazira, segítőre.

Ő „elküldte Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.” Megtette az emberért, gyermekeiért. Ezért élünk, s élhetünk örökké. Ez biztat, bátorít bennünket ismételt engedelmisségre, küzdelemre jelen világunkban. Engedelmisségre, ami a gyermek lehetőségeihez mért egyetlen jó válasz a köszönet mellett. Küzdelemre, mert az atyai szeretet mellett nem engedhetjük, hogy más akaratára jusson érvényre életünkben.

Ahogy a hét vasárnapi ígéhirdetésének igéjében Jézus is mondja: „Ha parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok a szeretetben”. Nagy biztatónk van tehát arra, hogy szeressük Istent és embertársainkat is.

Százéves a győri evangélikus Diakonissza Anyaház

Blázy Erzsébet (Győr)

Fejezetek a Diakonissza Anyaház múltjából IV.

Szétszéledtünk...

Telt-múlt az idő. Felnőttünk. Ki-ki ment a maga útján. Mintha elvágtak volna bennünket, szétszóródtunk a szélrózsa minden irányába. Alig-alig találkoztunk egymással. Ki családot alapított, s azzal volt elfoglalva. Ki külföldre távozott, ezért nem találkoztunk. Egyszóval szétesett a szomorú 1951. évben történt feloszlás után az egész összetartott társaság. Kinek-kinek egyéni sorsa, élete közöttünk már ismeretlen. Nagy kár érte az egész társadalmat, mert ez a tevékenység, melyet az Evangélikus Szeretetház a Diakonissza Anyaházzal együtt végzett, annak az egész társadalom a nyertese lehetett volna. A szegénység, az elhagyott öregek és árvák gondozása, mind mind olyan munka, melyet a diakonisszák végeztek, és a mai napig is szükséges lenne. Életvitelük, melyet az intézeti munkán keresztül biztosítottak, szervezett volt. Volt köztük varrónő, mosónő, konyhai alkalmazott, lakatos, karbantartó. Ez mind a munkájuk tökéletes ellátásához járul. Azért történt azután, hogy akik ezen intézet neveltjei voltak, az életben is meg tudták állni a helyüket: szerénységgel, igyekezettel, amit a neveltetés útján kaptak.

Az intézet feloszlása utáni időkben a nővérek a polgári életben általában kórházakban helyezkedtek el. Csodálatos volt hallani azt a sok dicséretet, melyet az ő munkájukról nyilatkoztak mind a betegek, mind a kórházak vezetői. Pl. Krégár Gizella nővér a nagyhírű Nyári tanár úr jobbkeze volt a belosztályon. Vagy Ginczai Erzsébet a mosonmagyaróvári kórház röntgenasszisztenseként a legjobb dolgozók közé tartozott. Schmidt Sarolta nővér a beteg gyermekek mamikája volt. Nagy meglepetés övezte Papp Sarolta rendelőintézeti tevékenységét a fizioterápiás osztályon. Méteres papírokat használhatnék fel dicséretükre.

Minden munkát mindannyian alázattal és megértéssel végeztek a társadalom javára és Isten dicséretére.

(Folytatjuk)

Diakóniai konferencia Győrben

A győri diakonisszamunka indulásának 100. évfordulója alkalmából augusztus 16-án, hétfőn konferenciát rendeztek a győri szeretetházban. A program az Öregtemplomban ünnepi istentisztelettel kezdődött, melyen Ittész János elnök-püspök hirdetett igét.

A nap folyamán a résztvevők előadásokat hallhattak a Diakonissza Anyaház múltjáról és az egyház diakóniai szolgálatáról. Ennek keretében – többek között – felszólalt Weltler Rezső, az anyaház lelkésze, Keveházi László egyháztörténész és Szilvásné Peregi Eszter, a szeretetház igazgatója.

A délutáni program egyik pontja Iván László gerontológus, pszichiáter előadása (képünkön) volt, aki az idősorúak életének szépségeiről és nehézségeiről beszélt.

A zárótörténetet Ócsai Zoltán győri igazgató-lelkész tartotta.

Göllner Pál (gyülekezeti tag, Budapest-Zugló)

Életek és énekek

Ó, bárcsak ezer nyelvem volna (EÉ 63)

Johann Mentzer német evangélikus lelkész okkal szomorkodhatott volna, mert nem volt könnyű az élete. Mégis megírta fenti énekét (német címe: O dass ich tausend Zungen hätte). Ugyan miért?

Előljáróban röviden bemutatom ezt a hitben kipróbált embert. 1658-ban született. Bautzenben járt gimnáziumba, majd Lipcsében tanulta a szabad művészeteket. Ezután került Wittenbergbe, ahol teológiai tanulmányokat folytatott. Lelkész lett. Két gyülekezetben szolgált rövidebb ideig, majd a Görlitz közelében levő Kemnitzbe került, ahol 38 éven át szolgált. Itt szólította el az Úr 1734-ben.

A lutheránus pietizmus erősen megérintette. Az élő hit és annak gyümölcsei központi gondolataivá váltak. Lelki tartásában meghatározó volt Zinzendorf gróf nagyanjával való ismeretsége, majd később maga Zinzendorf gróf is, aki a herrnhuti testvérgyülekezetet alapította. (Róla olvashattunk sorozatunk februári írásában.) Kapcsolatuk fenntartását megkönnyítette, hogy Herrnhut és Kemnitz szinte szomszédos települések voltak.

Több súlyos gyász köszöntött rájuk. Eltemette első feleségét és egymás után tizenkét gyermekét. Volt olyan háromhetes időszak, hogy négy gyermekétől kellett búcsút vennie. Ekkoriban írta be a halotti anyakönyvbe: „Ó, Istenem, miért adsz egymás után ilyen szívet hasító fájdalmat? Magasztaltassák azonban ezért is a te neved!” Az élet és a halál náluk kézenfogva jártak. Csak egyetlen gyermek élte túl apját. A halál közelségét az élő Jézus Krisztus élte ismerete tette elhordozhatóvá. Ma sincs ez másképpen. Egy menekvésünk és vigasztalásunk van: Jézus Krisztus legyőzte a bűnt és a halált! Ő mondta: „Én vagyok a feltámadás és az élet!” (Jn 11,25) – Hiszed-e ezt?

Történt más borzasztó esemény is. 1704-ben egy éjszaka leégett a házuk. Mindenük hamuvá lett. Ezután írta a címben szereplő énekét, egy istendicséző énekét! Amikor elkészült azzal, öröm és boldogság ragyogott az arcán! Az egyik beszámoló szerint voltak olyan gyülekezeti tagok, akik azt hitték, hogy a nagy csapás megzavarta papjuk elméjét. Ő azonban örömtől sugárzó tekintettel lépett hozzájuk, és kezdte olvasni új énekét: „Ó, bárcsak ezer nyelvem volna, ... Ezer áldást ki harmatoz rám? Te egyedül, jó Istenem...”

Sréter Ferenc, egykori evangélikus lelkész így írt az énekről 1944 decemberében (!): „Az új látást kapott emberek olyan csodálatosan derűlátók. ... Mennyivel természetesebb és érthetőbb volna, ha [Mentzer] egy panasszal teli, Istennel perbeszálló énekét írt volna. És ő megírta a hálaadásnak és a dicséretnek himnuszát. Olyan éneket, amiről azt gondolja az ember, hogy Isten két kézzel halmozta el minden ajándékával a szerzőjét. Pedig csak új látást kapott. A hálaadásnak a látását. De szükséges, hogy az új látást nyerő ember vállalja ennek a kellemetlen oldalát is: a *bűnbánat látását*. Botlásimat ki tűri el, Kimondhatatlan szerelmivel? (3. versszak) – éneklí Mentzer. Látja önmagát és gyülekezetét kimondhatatlan bűnben, és meghajlik a dorgáló kéz alatt, és megcsókolja a fenyítő vesszőt. (4. versszak)”

Egy másik visszaemlékezés úgy tudja, hogy Mentzer már megírta ezt az énekét, amikor a tüzvész bekövetkezett. A már énekelt szöveg így kapott hitelesítést szerzője élete által. A „régí” Dunántúli énekeskönyvünkben még megvan ez a versszak is (Sántha Károly fordításában): „... Ha e világot elveszítem, Úgyis nyertes leszek veled. Ha jön majd értem a halál, Hitem még akkor is megáll.” Megállt ebben a bizonyágtételben. Élete vége felé részesülhetett a Krisztusért hordozott szenvedésben is: a kereszt ellenségei őt is támadták. Életét bevégezhette az Úrban. A szenvedések és csapások folyama Krisztushoz kötötte őt. A sokat próbált Mentzerről mondta lelki testvére, Zinzendorf gróf: „Ő a szenvedés kemencéjében megtisztított keresztényén.” – Bizony, Isten elvehet, elégethet akár mindent is, hogy csak ő maradjon nekünk, nekem – a Minden!

Mentzer több mint harminc énekét írt. Német testvéreink még ma is énekelnek ezekből néhányat.

Az énekeknek is van sorsuk. Ez az ének eredetileg tizenöt versszakból állt. A németek nyolc versszakot tartottak meg, régi Dunántúli énekeskönyvünk hetet. Mai énekeskönyvünkben négy versszak található. Énekeljük ezeket hálával, örömmel!

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük nyári rejtvényünkre beküldött helyes megfejtéseiteket. A helyes válasz a **Szövetség sátra** volt. Köszönjük a rajzokat is. Az egyik legérdekesebb rajzot Balás Dóra Katalin rejtvényfejtőnk készítette.

A jutalompontok gyűjtése nyári rejtvényünk után a következőképpen módosult:

Asbóth Lídia, Sopron (20)
Balás Dóra Katalin, Budapest (20)
Beledi hittanosok (20)
Nagy Bálint, Hegyeshalom (20)
Nagy Réka, Hegyeshalom (20)
Tapolcai Márton, Sopronnémeti (20)
Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (20)
Tóth László, Lébény (20)
Kovács Anna, Csikvánd (10)

A nyári vakáció alatt bizonyára számos új élménnyel gazdagodtatok családtagjaitok, barátaitok társaságában. Szívesen gondolok vissza én is a táborokra, ahol újra találkoztam kedves ismerősökkel, barátokkal, vagy ahol új ismeretéseket kötöttem gyerekekkel és felnőttekkel. Korunkat, egyéniségünket, léteapasztalatainkat tekintve sokszínűvé tettük a társaságot, de minél több időt töltöttünk együtt, annál mélyebben éltük meg: a legfőbb dologban egyformák vagyunk. Hogy mire is gondolok, kiderül a következő történetből.

Egy csoport asszony a Bibliát tanulmányozta. Mikor elérkeztek Malakiás könyvéhez, a harmadik fejezetben találtak a következő igével: „*leül az ötvös, és megtisztítja az ezüstöt*”. (Mal 3,3) Ez a vers teljesen lenyűgözte az asszonyokat, és azon gondolkodtak, hogy vajon mit fejez ki ez a mondat Isten természetéről. Egyikőjük elhatározta, hogy utánanézi, hogyan is tisztítják az ezüstöt.

Felhívott egy ötvöst, és megbeszélte vele, hogy megnézi munka közben. A férfi megfogott egy darab ezüstrudacsát, a tűz fölé emelte, és hagyta, hogy felmelegedjen. Közben elmagyarázta, hogy az ezüstöt a tökéletes megtisztításhoz a tűz kellős közepébe kell tartani, oda, ahol a lángok a legmelegebbek, hogy a szenny kiégjen belőle.

Az asszony elgondolkodott a képen, amint Isten egy ilyen forró helyen tart bennünket, aztán felelevenítette az igeverst: „*leül az ötvös, és megtisztítja az ezüstöt*”. Megkérdezte hát a férfit:

- Tényleg a tűznél kell ülnie az ezüsttisztítás teljes ideje alatt?
- Igen, és nemcsak hogy ott kell ülnöm, és tartanom kell az ezüstöt, de a szememet is rajta kell tartanom egész idő alatt. Mert ha az ezüst a kellenél akár csak egy perccel is tovább marad a lángok között, megsemmisül.

- Az asszony egy rövid ideig csendes volt, majd megkérdezte:
 - Honnan tudja, hogy mikor teljesen tiszta az ezüst?
 Az ötvös mosolyogva így válaszolt:
 - Ó, az nagyon egyszerű! Amikor látom magamat benne.

Ha belenézel lelkiismereted tükrébe, olyan tisztának és büntetlennek látod magad, amilyennek Isten a saját képmására megteremtett? Válaszolj őszintén nemmel – de tedd ezt abban a reménytel hitben, hogy a Mindenható legszeretettebb teremtményei vagyunk. Nem hibátlanok, de értékesek az Úr számára. Kézbe vesz újra és újra, és tisztogat bennünket: saját arcát szeretné meglátni bennünk. Igyekezzünk úgy élni, hogy gyönyörködhesen bennünk, az ő szeretete tükröződjék rajtunk! Lássuk meg a másik emberben is azt, ami egyé tesz bennünket: mindannyian Isten gyermekeinek családjába tartozunk. Annyira értékesek vagyunk számára, hogy egyszülött Fiát

áldozta értünk, hogy mi megtisztuljunk bűneinktől. Örök hála legyen a mi Urunk kegyelméért!

Ha forgattátok a Szentírást a nyáron is, akár eddig kevésbé ismert bibliai személyekkel is találkozhattatok a történetekben – és most a rejtvény feladataiban is.

1. feladat: Keressétek meg és húzzátok ki a betűhálóban nyolc bibliai személy nevét! Bármely irányban (átlósan is) haladhattok. A megmaradt hét betűből állítsatok össze egy újabb nevet!

I	A	D	S	É	I	S	
L	Á	S	Á	M	U	E	L
L	Z	S	Á	N	Ó	J	E
É	S	Á	E	K	I	M	Ó
S	Á	I	M	E	R	E	J
	E	Z	É	K	I	E	L

2. feladat: Nézzetek utána, mi a közös ezekben a személyekben!

3. feladat: A következő szótagokból még öt nevet rakhattok össze, melyek közül négy az előbbieket csoportjába tartozik. Melyik név nem illik a sorba?

HUM-KA-GE-BA-JÉ-RI-HAG-HA-ZA-NÁ-ZUS-KUK-ÁS-US

Megfejtésként a bibliai neveket és a közös jellemzőt küldjétek be!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen küldtek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitarást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2010. október 1.

**Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége
9001 Győr Pf.: 1639**

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2010. szeptember

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

Megfejtés:

Csorba János (ev. lelkész, Győr)

Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem. (Fil 4,13)

A rövidülő nappalok és hosszabbodó éjszakák nemcsak a két évszak közti átmenetet, a nyár végét és az ős beköszöntét jelzik a számunkra, hanem sokunk életében a kezdésről vagy az újrakezdésről szólnak. Vége van a nyári szabadságolások időszakának, és ez új tanév, új munkaév kezdetét jelenti, közvetve vagy közvetlenül érintve minden családot. Ez az időszak szülőként vagy nagyszülőként, pedagógusként vagy gyermekként, lelkészként vagy gyülekezeti vezetőként valami újnak a kezdetéről szól, még akkor is, ha sokszor úgy tűnik számunkra, hogy a régieket, a már megkezdettet folytatjuk.

Az új kezdet mindig titok is. Titkokat rejt, melyek az idő előrehaladtával lesznek nyilvánvalóvá. Ugyan vannak terveink az előttünk álló időszakra, elképzeléseink az új kezdetre vonatkozóan, mégis a gyarapodó élettapasztalat arra tanít bennünket, hogy számoljunk a titkokkal, tartsuk evidenciában azt,

hogy vannak dolgok, amelyek nem rajtunk múlnak, nem tarthatjuk a kezünkben azokat, mert nincs hatalmunk felettük. Diákként beülve az iskolapadba új ismeretekre tehetünk szert, és gyarapíthatjuk tudásunkat. Aktív dolgozóként a munkahelyünkön új kihívásokkal nézhetünk szembe, és sikeresen birkózhatunk meg a problémákkal. Idősebb emberként felmérhetjük, hogy mire elegendő az erőnk, és ehhez alakíthatjuk életünk ritmusát. De számolnunk kell azzal, hogy bármennyire pontosan mértük is fel kapacitásunkat, erőnlétünket, bármennyire pontosan vázoltuk is fel az előttünk álló új időszak terveit, újabb és újabb titkokkal kell szembenéznünk, és nem tudhatjuk azt, hogy mi vár ránk. Nem lehetünk biztosak a jövőben.

Egy dolog azonban biztos. Az a Krisztus, akiről Pál apostol tesz bizonyosságot a filippibeli gyülekezetnek, ott áll most mellettünk, és meg akarja fogni a kezünket, hogy együtt lépjük át az isko-

la küszöbét, együtt induljunk munkába, hogy együtt nézzünk szembe életkori és élethelyzetbeli sajátosságainkkal. Erősíteni akar, mert tudja jól, hogy a kudarcokhoz és bukásokhoz kevés a mi erőnk, és a kétségbeesés bénultsága tehetetlenné tesz. Erősíteni akar, mert tudja, hogy a sikerek hordozásához is erő és bölcsesség kell, melyek nélkül az ember hamis magabiztosságában nagyon könnyen beképzeltté, majd magányossá válik. Erősíteni akar, mert tudja jól, hogy sokszor nehéz szembenézni azokkal a titkokkal, melyek váratlanul bukkannak fel az életünkben. Ezért most újat kezdve, de akár a régit folytatva tegyük kezünket az övébe, hogy együtt, bizalommal léphessünk át azon a küszöbön, amely jót vagy rosszat egyaránt hozhat az életünkbe. Ámen.

(Elhangzott az MRI Kossuth Rádió
Az evangélikus egyház félórása c. műsorában
2010. augusztus 30-án.)

Feladó: DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY